

Предговор

През 2018 г. се навършиха 65 години от издаването на първата книжка на списание „Библиотекар“, първото професионално периодично издание в България, чийто продължител от 1993 г. е сп. „Библиотека“. По този повод бе издаден **третият поред тематичен указател** на списанието за периода 2006–2018 г.

За първи път по повод 30-годишнината на списание „Библиотекар“ е разработен „Тематичен показалец 1953–1983 г.“. Петдесетгодишният юбилей на изданието е отбелязан с „Тематичен указател 1984–2005 г.“. Така на библиотечната общност е предоставена възможността за достъп до основната информация в областта на библиотечно-информационните науки, публикувана на страниците на първото професионално списание в България за библиотечна теория и практика. **Настоящият „Тематичен указател 2006–2018 г.“ е естествено продължение на двата справочника и излиза по повод 65-годишнината на списанието.**

В Тематичния указател за периода 2006–2018 г. са включени всички материали, публикувани в списанието, независимо от техния обем и характер. Изключени са рекламни материали, кратки съобщения и новини.

Указателят е структуриран в четири основни раздела. Първият и най-голям раздел е „Статии“. В него са включени всички публикации в списанието, с изключение на рецензии и отзиви за книги, които са представени във втория раздел „Рецензии“. В третия раздел са включени традиционните рубрики, поддържани в сп. „Библиотека“. Четвъртият раздел е системата от показалци.

При съставянето на библиографските описания са използвани записите от електронния каталог на Националната библиотека „Св. св. Кирил и Методий“, създадени за текущата национална библиография. Библиографските описания са съобразени с действащите у нас национални и международни стандарти за аналитично описание (БДС 17264:1991 Библиографско описание аналитично. Описания на съставни части от публикации в книжни материали; ISBD Международен стандарт за библиографско описание. Консолидирано издание (2012); Ръководство за прилагане на ISBD при описание на съставни части (2003); Формат COMARC/B за библиографски данни [Електронен ресурс].

Публикациите в списанието от периода 2006–2018 г. са прегледани *de visu*. Добавени са описания на материалите, които не са отразени в електронния каталог.

Всички записи са редактирани с цел унифициране на библиографските описания и в съответствие с целите на тематичния указател. В библиографските описания авторите не са повторени в авторска отговорност. Там са посочени имената на авторите, когато са повече от трима, както и имената на лица с вторична интелектуална отговорност (редактор, преводач, съставител и др.). Допълнителни материали към статиите като резюмета, библиографии, различни приложения (текст на документи, списъци, таблици и др.) са отбелязани в описанието като забележки, с по-дребен шрифт. В сведенията за източника не са посочени заглавието и ISSN номера на списанието, за да се избегне многократното им повторение.

При публикациите с по-обща заглавия, които не разкриват същността на разглеждания проблем, са съставени кратки анотации, представени след библиографското описание на нов ред. Всички статии, включени в Тематичния указател са класирани по УДК. Направени са препратки, когато материалът е представен и в друг раздел.

Интервюта са описани под името на интервюираното лице. Този принцип е приет, защото се смята, че акцентът трябва да бъде върху мненията и коментарите на лицето, което дава интервюто.

Рецензиите и отзивите за книги са описани под името на рецензента. Причината за това решение е да се акцентира върху оценката на рецензента, защото библиографското описание представя неговата статия. За да се подчертае значимостта и на книгите, които се рецензират, те са представени в забележка с кратко библиографско описание. Поради значителния брой на рецензираните заглавия за тях е разработен отделен Показалец на заглавията на рецензирани книги.

За разлика от предишните указатели, в които библиографските описания са подредени по специално изработени класификационни схеми, съобразени с характера на публикациите, в настоящия указател библиографските описания от първите два раздела са подредени по

съдържание, според отделите на Таблици на десетичната класификация (1985–1992), а в рамките на отделите азбучно. Това решение се наложи с цел да покажем друга гледна точка на разкриване на съдържанието на статиите. По-голяма част от описаните материали вече са класирани по УДК за националната библиография, което улесни систематизирането на описанията. Там, където материалите са класирани с повече от един индекс, в съответните раздели са създадени препратки. Поради наличието на най-много статии от отдел 02 Библиотечно дело. Библиотекознание, той е представен по-подробно. Схемата на подреждане е отразена в съдържанието.

Друга причина за избора на този подход при систематизиране и представяне на публикациите е да се избегне дублирането с годишните тематични показалци, публикувани във всяка последна (шеста) книжка на списанието. Рубриците, посочени в тях, използвахме за изработването на Тематичния показалец на списание „Библиотека“ 2006–2018. Това дава възможност да се проследят основните теми, засегнати в публикациите за съответната година, както и акцентите в отделните тематични броеве, които списанието издава по традиция. Тези броеве са посветени на годишнини от значими събития в българската история и култура, на юбилеи на известни личности, със значителен принос в развитието на библиографията и библиотечното дело, както и в други области на науката и културата.

Третият раздел – „Рубрики, поддържани от сп. „Библиотека“ – включва традиционни рубрики, поддържани редовно през годините, като: Показалци на статиите и авторите – Тематичен показалец, Именен показалец на авторите, Календар, Библиографски справки и др. В този раздел са включени и част от дневниците на Петър Динев от периода 1933–1992, които списанието издава като приложение в продължение на четири години (2013–2016).

Класирането по УДК за тези документи е неуместно, затова в традициите на предишния Тематичен указател 1984–2005 г., те са оформени в отделен раздел и информацията в тях е подредена обратно хронологично. Това подчертава не само тяхното самостоятелно значение, но и последователността и отговорността, с която се поддържат през всичките тези години.

Четвъртият раздел на Тематичния указател 2006–2018 г. представя системата от показалци, които допълват останалите три. Изработени са четири показалеца. Традиционният Именен показалец е разделен на две: Показалец на имена на лица, който включва всички имена на лица с интелектуална отговорност към публикациите, както първична (авторска), така и вторична (редактори, преводачи, съставители и др.). Предметният показалец на имената на лица включва всички имена на лица, за които се отнасят материалите, или се споменават по една или друга причина, както и имената на лицата, автори на рецензирани книги. Показалец на заглавията на рецензираните книги представя всички заглавия на книги, за които в списанието са поместени рецензии и отзиви. Тематичният показалец на списание „Библиотека“ 2006–2018 г. представя по години тематичните рубрики, под които са публикувани материалите в списанието.

Вярвам, че взетите методически решения по отношение на съставянето на указателя и структурирането на съдържанието на публикациите, ги представят коректно и в необходимата пълнота. Работата по „Тематичен указател 2006–2018 г.“ не беше лека. Надявам се, крайният резултат да оправдае очакванията изданието да бъде полезен справочник и естествено продължение на „Тематичен показалец 1953–1983 г.“ и „Тематичен указател 1984–2005 г.“. Благодаря на всички, които се включиха с професионални консултации и помощ в процеса на работата по съставянето на указателя.

Анелия Иванова